

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 września 2016 roku w sprawie z powództwa K. K. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz K. K. kwotę 4.834 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 października 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty (pkt. 1); zniósł między stronami koszty procesu (pkt. 2); nakazał pobrać od (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwotę 518,11 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w zakresie uwzględnionej części powództwa (pkt. 3) oraz nie obciążył powoda K. K. obowiązkiem zwrotu kosztów sądowych w zakresie oddalonej części powództwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt. 1 w jakim Sąd I instancji oddalił powództwo ponad kwotę 4.834,00 złote, poprzez nieuznanie części roszczenia powoda. Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia poprzez naruszenie:

a) art. 233 § 1 k. p. c. w związku z art. 278 § 1 k. p. c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów, sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym, polegającą na braku wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w tym w szczególności opinii biegłych sądowych, dokonaną z pominięciem okoliczności, które miały istotne znaczenie w przedmiotowej sprawie, a wynikających wprost z opinii biegłych, a to:

- zignorowaniu treści opinii biegłego sądowego z zakresu instalacji sanitarnych inż. Z. M., wydanej w dniu 15 kwietnia 2016 r., w zakresie w jakim biegły wskazał, iż osuszenie gruntu pod garażem wymaga przeprowadzenia prac rozbiórkowych i ponownego położenia podłogi, co biegły potwierdził w swojej pisemnej opinii uzupełniającej z dnia 2 czerwca 2016 r.;

- pominięciu treści opinii biegłej z zakresu ceny, rozliczenia i kosztorysowania robót budowlanych, H. T., wydanej w dniu 11 lipca 2016 r., z której wynika wartość przeprowadzenia koniecznych prac zmierzających do przywrócenia obiektu do stanu poprzedniego przed zalaniem, określonych na poziomie 4.946,80 złotych, co niewątpliwie przystaje do kosztorysu sporządzonego przez M. A., a załączonego do pozwu, w którym wartość całości prac została określona na kwotę 4.670,14 złotych;

- zaniechaniu analizy treści kosztorysu ofertowego biegłej z zakresu ceny, rozliczenia i kosztorysowania robót budowlanych, H. T., w którym wskazano w punktach od 1 do 4 oraz w punktach 7 i 8, wartość koniecznych prac, pozwalających na osuszenie gruntu pod garażem, określonych na poziomie 3.295,57 złotych, albowiem tylko i wyłącznie prace we wskazanej kolejności i we wskazanym zakresie, są w stanie przywrócić obiekt do stanu poprzedniego, przed zalaniem co było podstawą faktyczną wskazywaną przez powoda uzasadniającą roszczenia powoda w nim zawarte, w tym roszczenia finansowe opiewające na kwotę 4.670,00 złotych;

b) art. 233 § 1 k. p. c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów, sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym, polegającą na braku wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonanego z pominięciem faktów, które miały istotne znaczenie w przedmiotowej sprawie w szczególności na:

- niesłusznym ustaleniu, iż powód nie zgłaszał w pozwie kwoty, która zaspokoi koszty osuszenia gruntu pod garażem, w sytuacji gdy powód powyższą kwotę w pozwie wskazywał na poziomie 4.670,00 złotych, jako całościowy koszt prac robót budowlanych, zmierzających do przywrócenia stanu poprzedniego;

- niezrozumiałym i sprzecznym przyjęciu przez Sąd, który z jednej strony wskazuje w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zasadność osuszania ścian, a z drugiej strony nie widzi konieczności osuszania posadzki, w sytuacji gdy niezaprzeczalnym jest fakt, iż zawilgocenie ścian jest skutkiem zawilgocenia posadzki i przede wszystkim konsekwencją zalania, a nie jego skutkiem;

c) art. 328 k. p. c. poprzez wewnętrzną sprzeczność i niejasność uzasadnienia zaskarżonego wyroku oraz jego lakoniczność, która spowodowała niemożność ustalenia, które dowody Sąd uznał za wiarygodne, a które nie i w jakiej części oraz z jakich przyczyn i na jakiej podstawie oparł swoje ustalenia w zakresie braku konieczności osuszania gruntu pod garażem, a w tym demontażu posadzki i położenia nowej, nie wskazując konkretnych postanowień w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia będących załącznikiem do umowy ubezpieczenia zawartej pomiędzy powodem, a pozwanym, które pozwalają przyjąć wbrew opiniom biegłych, iż nie jest skutkiem zalania zawilgocenie podłogi, a w ślad za tym konieczność skucia podłogi i położenia na nowo płytek.

W oparciu o wskazane zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda pozostałej części, ponad już zasądzoną przez Sąd I instancji, dochodzona przez powoda tj. 4670 złotych tytułem odszkodowania za szkodę poniesioną przez powoda w związku ze zdarzenie z dnia 3 marca 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego wraz kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja w znacznej części okazała się zasadna i skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia, niekwestionowane również przez stronę apelującą, w konsekwencji przyjmuje za swoje, uznając za zbędne powielanie ich w treści niniejszego uzasadnienia.

Efektom kontroli instancyjnej jest zmiana wynikająca z nieprawidłowego nieuwzględnienia przez Sąd I instancji roszczenia obejmującego odszkodowanie tytułem kosztów zmierzających do przywrócenia stanu poprzedniego. Nieuprawnione było przy tym przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że okoliczności w tym zakresie nie wchodziły w zakres podstawy faktycznej żądania powoda.

W ugruntowanym orzecznictwie wskazywano niejednokrotnie, iż przepis art. 321 § 1 k.p.c. wyraża kardynalną zasadę wyrokowania dotyczącą przedmiotu orzekania, według której sąd związany jest żądaniem zgłoszonym przez powoda w powództwie, a więc nie może wbrew żądaniu powoda (art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c.) zasądzić czegoś jakościowo innego albo w większym rozmiarze, czy też zasądzić powództwo na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. Przedmiotem procesu jest zespół zdarzeń i faktów, który ma potwierdzić prawdziwość twierdzeń powoda oraz rzeczywiste istnienie prawa lub stosunku prawnego, którego dotyczy żądanie pozwu. Przedmiot procesu określa w zasadzie akt wiedzy i akt woli powoda, wyrażony w skonkretyzowanym żądaniu pozwu. O tym, czy stosunki prawne znajdują obiektywne potwierdzenie decyduje dopiero merytoryczne rozstrzygnięcie procesu. Żądanie powództwa określa nie tylko jego przedmiot, lecz również jego podstawa faktyczna. Zasądzenie sumy pieniężnej, która wprawdzie mieści się w granicach kwotowych powództwa, lecz z innej podstawy faktycznej, stanowi orzeczenie ponad żądanie. Wyrok uwzględniający powództwo na zasadzie faktycznej, na której powód ani w pozwie, ani w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji nie opierał powództwa, stanowi zasądzenie ponad żądanie (wyrok Sądu Najwyższego z 24 stycznia 1936 r., C II 1770/35, (...) 1936, nr 2, poz. 148). Sąd nie może uwzględnić roszczenia na innej podstawie faktycznej niż wskazana w pozwie (wyrok Sądu Najwyższego z 29 października 1993 r., I CRN 156/93). Podstawą wyrokowania - także w granicach nieprzekraczających żądania powoda - nie mogą być okoliczności faktyczne, nawet

jeżeli zostały one przytoczone w toku procesu przez stronę pozwaną, jeżeli powód nie objął ich następnie swoimi twierdzeniami (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 maja 2008 r., III CSK 17/08).

Jak wynika z przytoczonego uzasadnienia pozwu, w tym przedstawionych przez powoda okoliczności faktycznych stanowiących podstawę faktyczną powództwa (art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c.) jego roszczenie o zasądzenie odszkodowania było jednoznacznie wiązane ze zdarzeniem z dnia 3 marca 2012 roku, w którym doszło do zalania ubezpieczonego domu, w wyniku którego część nieruchomości powoda uległa zniszczeniu. Twierdzenia faktyczne i wnioski dowodowe powoda koncentrowały się wokół ustalenia przyczyn, rozmiaru, zakresu i stopnia uszkodzeń, a w szczególności wartości napraw koniecznych do przywrócenia obiektu do stanu poprzedniego. W tej sytuacji należało przyjąć, że od początku procesu w rozpoznawanej sprawie powód domagał się odszkodowania tytułem kosztów zmierzających do przywrócenia obiektu do stanu poprzedniego, w tym demontażu posadzki w garażu oraz tzw. warstwy wyrównawczej w celu osuszenia gruntu pod garażem i odtworzenia naruszonych warstw. Materiał dowodowy zebrany w niniejszej sprawie dawał przy tym podstawy do ustalenia rozmiaru szkody wyrządzonej w nieruchomości powoda oraz kosztów z tym związanych, w tym kosztów prac budowlanych zmierzających do przywrócenia obiektu do stanu poprzedniego przed zalaniem, które dotyczyły również osuszenia gruntu pod garażem. Jak wynika przy tym z opinii biegłego inż. Z. M. efektem zaistniałej awarii jest wyciek wody z instalacji podłogowej do gruntu i zawilgocenie go pod posadzką garażu, które w ocenie biegłego może spowodować penetrację wilgoci do fundamentów budynku i w rezultacie naruszenie struktury budowlanej. Z uwagi na powyższe konieczne jest osuszenie gruntu pod garażem, które jest częściową pracą, zmierzającą do przywrócenia obiektu do stanu poprzedniego, sprzed zalania, a co powoduje konieczność zdemontowania posadzki i skucie warstwy wylewki, co również jest następstwem zalania i zmierza do usunięcia skutków powyższego zdarzenia. Nie wymagające przy tym wiedzy specjalistycznej jest ustalenie, że nie ma możliwości usunięcia skutków zawilgocenia bez demontażu posadzki i płytek. Należało zatem zgodzić się ze stanowiskiem strony apelującej, że skoro strona pozwana odpowiada za zdarzenie ubezpieczeniowe w postaci zalania, następstwa pośrednie w postaci zawilgocenia ścian, to zawilgocenie podłoża i wynikłe z niego następstwa tj. konieczność jego osuszenia, a w tym konieczność demontażu posadzki i warstwy tzw. wyrównawczej oraz odtworzenie naruszonych warstw pozostające w normalnym związku przyczynowym z tym zdarzeniem również musi być włączone w zakres odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela.

Koszt koniecznych prac zmierzających do przywrócenia obiektu do stanu poprzedniego, w tym również osuszania gruntu pod garażem, powód opierał na kosztorysie sporządzonym przez M. A., który należało uznać za miarodajny do rozstrzygnięcia w tym zakresie. W kosztorysie tym z wyjątkiem wskazanej w pkt 4 wartości dotyczącej montażu instalacji ogrzewania podłogowego z rur typu P. obejmującej kwotę 1422,54 zł, która zgodnie z postanowieniami OWU nie jest objęta ryzykiem ubezpieczeniowym, wskazana została wartość koniecznych prac w celu przywrócenia obiektu do stanu poprzedniego, która nie odbiega od wartości wskazanej przez biegłego. W tym stanie rzeczy szkoda majątkowa poniesiona przez powoda obejmowała kwotę 8081,46 zł, na którą złożyły się : kwota w łącznej wysokości 4334 zł tytułem osuszenia wraz z kosztami energii elektrycznej, kwota 3247,46 zł tytułem kosztów prac koniecznych do przywrócenia stanu poprzedniego (4670 zł – 1422,54 zł), oraz kwota 500 zł tytułem przeprowadzenia ekspertyzy termowizyjnej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w pkt 1 i zasądzoną w nim kwotę 4834 zł podwyższył do kwoty 8081,46 zł. Zmiana wyroku w zakresie roszczenia głównego skutkować musiała również zmianą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem pierwszej instancji. O kosztach tych należało orzec w oparciu o art. 100 zd. 1 k.p.c. stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia tychże kosztów. Należy wskazać, iż powód wygrał ostatecznie sprawę w 85%, z dochodzonej bowiem pozwem kwoty 9.504 zł ostatecznie na rzecz powoda zasądzono kwotę 8081,46 zł. Tym samym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 821 zł. Uwzględniając wynik niniejszego postępowania, Sąd Okręgowy na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 zd. 1 k.p.c. zmienił wyrok w pkt. 3 i kwotę kosztów ustaloną na 518,11 zł podwyższył do kwoty 1051 zł.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

Zważywszy na wynik kontroli instancyjnej o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.